

BESLUT

2020-03-18

Dnr: 19/03564

SAKEN

Rapport, SVT1, 2019-10-27, kl. 19.30 och *Aktuellt*, SVT2, 2019-10-27, inslag om åldrande befolkning; fråga om opartiskhet och saklighet

BESLUT

Inslagen frias. De strider inte mot kraven på opartiskhet och saklighet.

INSLAGEN

Inslagen i *Rapport* och *Aktuellt* var i stort sett likalydande. Inslaget i *Rapport* påannonserades enligt följande.

En åldrande befolkning i kombination med många unga gör att de som arbetar ska försörja fler och det är något som på sikt kan leda till brist på resurser och personal i kommunerna. SVT har besökt Borgholm som är en av landets pensionärtätaste kommuner.

Samtidigt visades en skylt med texten ”Befolkningen åldras – Kommuner hotas av resursbrist”.

I inslagen sades det att Borgholm har en av landets äldsta befolkningar och att andelen äldre i Sverige fortsätter att öka. Reportern sa att när andelen äldre ökar, ökar också försörjningskvoten. Vidare sa reportern att kvoten räknas ut genom att jämföra hur många som arbetar med hur många som ska försörjas. Reportern sa sedan att det enligt kommunerna rör sig om framförallt två grupper som ska försörjas; äldre och barn och unga. En bit in i inslagen visades grafer där olika kommuners försörjningskvot jämfördes och det sades bland annat att försörjningskvoten var lägst i kommuner kring storstäderna.

ANMÄLNINGARNA

Anmälarna anför sammanfattningsvis följande.

- Reportaget var vinklat och beskyllde äldre människor för att belasta Sveriges kommuner. SVT mörkade att en stor del av försörjningskvoten är flyktingar. De borde ha visat hur mycket invandringen har kostat när det kommer till försörjningsstöd, barnomsorg, skola, sjukvård och bostäder.
- Det visades inte i inslagen hur försörjningskvoten hade räknats ut.
- Att prata om barn och äldre som en ekonomisk belastning var osakligt och vilseledande. Inslagen undanhöll medvetet information om att Sverige måste försörja invandrare som inte kan eller vill ta ett arbete. Arbetslösheten inom gruppen utrikesfödda, särskilt i gruppen utomeuropeiska invandrare, är i själva verket en förklaring till att färre måste försörja fler i kommunerna.
- Andelen utomeuropeiskt födda som är inskrivna vid Arbetsförmedlingen eller i program med aktivitetsstöd har ökat från drygt 10 procent i början på 2000-talet till nästan 50 procent idag. Inslaget dolde invandringens negativa effekter på samhällsekonomin.
- I ett nyligen sänt avsnitt av *Uppdrag Granskning* om kommuners ekonomiska problem uppgav kommunerna enhälligt att deras ekonomiska problem berodde på dålig utbildning bland invandrare. Inte ett ord om detta sades i inslagen. Svenska pensionärer betalar skatt och försörjer sig själva och svenska barn har alltid fötts in i landets kommuner. Det public service visade var ren politisk vänsterpropaganda i strid med uppdraget.

En person har anmält *Rapport* den 27 oktober 2019, kl. 18.00. Flera anmälare har anmält innehåll i SVT Nyheters app. Flera anmälare har i sin anmälan hänvisat till artiklar på programföretagets webbplats samt till sändningar i SVT Play. Flera anmälare har bifogat en länk till webbplatsen "Ekonomifakta". Nämnden har mot bakgrund av anmälningarna granskat *Rapport* kl. 19.30 samt *Aktuellt* den 27 oktober 2019.

AKTUELL BESTÄMMELSE

Sveriges Television ska utöva sändningsrätten opartiskt och sakligt samt med beaktande av att en vidsträckt yttrande- och informationsfrihet ska råda i televisionen (13 § i sändningstillståndet). Kravet på saklighet innebär främst att uppgifter som är av betydelse för framställningen ska vara korrekta och att framställningen inte får vara vilseledande, till exempel genom att väsentliga uppgifter utelämnas.

GRANSKNINGSNÄMNDENS BEDÖMNING

Granskningsnämnden har granskat de aktuella inslagen mot bakgrund av anmälningarna. Enligt nämndens bedömning strider inslagen inte mot kraven på opartiskhet och saklighet.

Nämnden tillämpar bestämmelserna i radio- och tv-lagen och i programföretagens sändningstillstånd. Det ingår inte i nämndens uppgift att pröva innehåll i SVT Nyheters app. Dessa delar av anmälningarna lämnas därför utan åtgärd.

Detta beslut har fattats av granskningsnämndens andre vice ordförande Ulrik von Essen efter föredragning av Tamara Mivelli.

På granskningsnämndens vägnar

Ulrik von Essen

Tamara Mivelli

Originalhandlingen med namnunderskrifter förvaras hos myndigheten.